



חזי מאור

"החקלאות היא הדרך להגשמת הציונות בישראל"

ראובן זלץ

המנכ"ל הנמרץ של אמבר, אחת האגודות החקלאיות הגדולות והמשפיעות בענף, מדבר בגילוי לב על חקלאות ומדיניות, עתיד הענף, הצורך במחקרים, התרומה לקהילה, שיתוף הפעולה עם ההתאחדות ומועצת החלב ועל האחריות בייצור מזון איכותי בעלות אטרקטיבית המשפיעה על איכות החלב ורווחיות הרפת. ראיון בלעדי •

אמבר הינה אגודה שיתופית חקלאית הגדולה ביותר בישראל לייצור מזון לבעלי חיים, אשר מובילה את שוק המזון בתחומי חומרי הגלם, תערובות, חליפות והבליל לענף מעלה הגירה. הכוח המניע את אמבר לאורך עשרות שנים מתבסס בעיקרו על הידע הממוקד בנושא תזונה ועליו מבוססת הצמיחה של חברת אמבר לאורך הרבה שנים. החברה מייצרת תערובות לכל בעלי החיים, לבעלי הכנף, למעלה הגירה וגם לענפים אחרים כמו; סוסים, ארנבות, יונים ואפילו לפילים בספארי. חזי מאור, מנכ"ל אמבר מזה כשנתיים, נשוי ואב ל-4, חבר קיבוץ שפיים, הגיע לאמבר לאחר מסלול ניהולי בין השאר, שימש כמנכ"ל תאגיד האבוקדו של גרנות, בו חברים 42 משקים, מנהל העסקים של קיבוץ שפיים ויו"ר של שני מפעלים תעשייתיים בתחום הפלסטיק. חזי פותח את השיחה ואומר "תראה, חשוב לי לומר כי ייצור מזון לבעלי חיים, מלווה באחריות גדולה מאוד, אנחנו מסייעים ומלווים את המגדלים שלנו במדידת תוצאות הגידול שלהם ופועלים באופן שוטף ורציף מול הלקוחות לשיפור ומתן ערך מוסף לגידול בעלי החיים. הרצון שלנו הינו לפעול בשיתוף הלקוחות במטרה להשתפר באופן שוטף ולאורך זמן. בסופו של דבר רווחיות הלקוחות שלנו נמדדת לא רק בעלויות אלה גם בכמות החלב, באיכותו ובאיכות הבשר - אנחנו מחויבים ופועלים לסייע בתהליך הגידול". חזי מביא דוגמא מענף הפטם ואומר "אם בעבר ניצולת המזון בענף הפטם עמדה על כשני ק"ג תערובת לכל ק"ג בשר, כיום מצליחים להגיע לניצולת מזון של 1.7 ולעיתים אף פחות מזה. המגמה היא כל



מחיר המטרה חשוב וחינוי לענף. חזי מאור



שירות בכל רחבי הארץ

הים השחור וגם ממדינות אמריקה. אני מתכוון בעיקר לגרעינים כמו תירס, חיטה, שעורה ומיני כוספאות כגון, חמניות, ליפתית ועוד'. אנו באמבר מייחסים חשיבות גדולה לרכש שלנו מבחינת האיכות והעלויות וזאת במטרה להוזיל את העלויות בסופו של יום לחקלאים, הלוקחות שלנו ומבלי לפגוע באיכות המוצרים. בזה בעצם מסתכם המאמץ שלנו, לקנות סחורה טובה ואיכותית שתעלה כמה שפחות, אך צריך להבין כי מדובר בשוק עולמי המושפע תדירות ממשנתנים רבים שאינם תלויים רק בנו".

הזמן להשתפר ולנסות למקסם את היחס בין המזון לכמות הבשר בענפים הרלוונטיים או כמובן כמות ואיכות החלב בענף מעלה הגירה".

כיצד מתמודדים עם יבוא חומרי הגלם ועלותו המשתנה, יש קושי בתכנון?

"רוב חומרי הגלם מגיעים מחו"ל בהובלה ימית וככל שהזמינות מאפשרת זאת אנו רוכשים גם בישראל חומרי גלם. לצערי ישראל איננה יכולה לספק את מלוא הכמויות הנדרשות לענף. את עיקר חומרי הגלם אנו קונים ממדינות

פיריון PIRYON
פרהמטר
שירותי שקילה ומדידת עגלות

אם לא גרם, איך גשבר?
 שייקה 050-5310658 | דרוור 052-8967648 | פקס 077-4503801
 piryonge@gmail.com





ת. זהות חברת אמבר

אמבר היא אגודה שיתופית חקלאית, המאגדת בתוכה 145 חברים שכולם משקים חקלאיים. משקי אמבר שייכים להתארגנויות החקלאיות של משקי גרנות, משקי הנגב, משקי דרום ומשקי הרי יהודה. האגודה הוקמה לפני כ-60 שנה בגרנות הובילה ומובילה את שוק המזון לבעלי החיים בישראל. הלקוחות של אמבר פרוסים מגבולה הצפוני של ישראל ועד לגבולה הדרומי של ישראל, יותר מאלף לקוחות פעילים בכל ענפי החי החקלאיים. לאמבר שני מתקני ייצור, הגדול במתחם גרנות והשני בדבירה שבדרום, המתקנים נחשבים למתקדמים מסוגם בעולם. בנוסף אמבר פועלת דרך מרכזי המזון לספק בלילים ישר לאבוס ברפתות ובדירים. מרכזי המזון של אמבר פרוסים בצפון, אליעד, כפר יחזקאל, שער העמקים, במרכז, אמש בארות יצחק ובדרום דבירה ופטיש. ▲



בדגש על איכות המזון

איך חברת אמבר מתמודדת בשוק הקשה הזה?

"זה לא פשוט וזה דורש תכנון, יעילות, המון כוח רצון והתמדה ואני יותר משמח לומר כי בשנה האחרונה גדלה אמבר בקצב של כ-25 אחוז בכמויות הייצור, באופן כללי אנחנו מגיעים לסדר גודל של מיליון טון בשנה, זוהי הבעת אמון של הלקוחות שלנו באמבר, ואני מקווה כי מגמה זו תישמר גם בשנים הקרובות. יש לציין כי אמבר מעמידה תזונאים המלווים את כל הרפתות העובדות איתנו וזה חלק מהשירות שאנחנו נותנים ללא תמורה כספית. התזונאים שלנו מייצעים ומלווים את הרפתן בכל ההיבטים הקשורים לתזונה, כולל בהרכבת המנה האופטימלית מבחינה התזונה והעלות ובשינויים בהרכב המנה בהתאם למצב הרפת והפרות."

איך נראה העתיד בכל הקשור למחירי הסחורות הרלוונטיות לענף המזון לבעלי חיים?

"יש לזכור שמחירי המזון לבעלי החיים תלויים בראש ובראשונה בעלויות חומרי הגלם אשר ברובם אחוז מיובאים לישראל. מחירי חומרי הגלם מושפעים מגורמים רבים וכל מיני אירועים המתרחשים בעולם. ראשית, מכמות שטחי המזרע בעולם (תירס, חיטה, שעורה, סויה..). שנית, מרמת היבול לשטחי המזרע, וזו מושפעת מגורמים רבים כגון; כמויות ומשטר הגשמים, פגעי טבע, בצורת, שיטפונות או שריפות. ישנם גורמים רבים ונוספים המשפיעים על מחירי חומרי הגלם כגון עלויות הדלק שנמצאות במגמת ירידה בשנים האחרונות ולירידה זו יש השפעה על עלויות העיבוד והן על עלות ההובלה היבשתית והימית עד לנמל היעד. בנוסף, יש משתנה שבלתי ניתן לחיזוי, הגורם הפוליטי. למשל הבחירות האחרונות בארה"ב (טראמפ או קלינטון), שינוי שיטת המיסוי בארגנטינה, המלחמה באוקראינה, חרם על ייצוא סחורות מרוסיה, ועוד, אלו שינויים שאין לנו שליטה עליהם והם באים לידי ביטוי באופן מיידי במחירי הסחורות בבורסה בשיקגו. לשמחתנו, בשלוש השנים האחרונות ישנה מגמת ירידה במחירי התשומות בעולם המשמשות אותנו לייצור המזון וזה בא לידי ביטוי גם אצלנו בישראל. בחודשים האחרונים אנו רואים יציבות במחירים שככל הנראה תמשך גם בחודשים הקרובים ומעבר לכך אנחנו צריכים להמתין ולראות כיצד העונה החקלאית הקרובה תתפתח גם במדינות הים השחור וגם במדינות אמריקה. כעת זה נראה יציב וטוב אבל אי אפשר לדעת מה יילד יום. כל חודש אנו בוחנים מחדש

את העלויות ומבצעים הערכת מצב."

הגעת מענף הצומח, איזה ענף פגשת?

"למדתי שיש המון מאפיינים דומים בין ענפי הצומח והחי. הנקודה הראשונה, חשוב מאוד שממשק הגידול יהיה בסטנדרטים הגבוהים ביותר שיאפשר להפיק את המקסימום מהגידול. רוב הרפתות הגדולות בישראל עברו את השדרוג הזה לפני יותר מעשור ולצד המשק המשפחתי הקטן, בעיקר במושבנים, עדיין מאוד מתקשה לעבור את השינוי בגלל עלויות כספיות ואין מי שיסייע להם בכסף או בהעמדת בטחונות ראויים. נקודה שניה שחשוב לי לציין, הגורם האנושי. גם כאן בענף הרפת, כמו בצומח, הרפתנים הישראלים הם בעלי ידע ונכונות לשינוי וזה דבר שהוא מאוד מאוד חיובי וחשוב להתפתחות הרפת ודבר שלישי איכות המזון שהיא מאוד חשובה וגם קריטית מבחינה כלכלית לרפת ואני שמח שאנחנו באמבר יודעים לתת מענה איכותי לענף לאורך השנים."

העובדים הם הנכס הכי חשוב שלנו

למנכ"ל אמבר, חזי מאור חשוב לציין כי מבחינתו הוא רואה בעובדים את הנכס החשוב ביותר לאמבר, אשר מעסיקה כ-320 עובדים, ללא ספק חברה גדולה בכל קנה מידה ישראלי. חזי מדגיש "אנחנו משקיעים רבות ברווחת העובד כחלק מהתפיסה הכוללת שלנו, כאגודה חקלאית. כמו כן, אנחנו משקיעים בעובדים משאבים רבים בכל הקשור לשיפור המקצועיות. השילוב של מקצועיות העובדים ואיכות מתקני הייצור של אמבר, מסייעים לנו לקדם את איכות המזון לבעלי החיים שאנו מספקים. כמו כן, כחלק מתפיסת ניהול העובדים שלנו קבענו כי שכר המינימום באמבר יהא גבוה משכר המינימום בישראל ובנוסף אנו מקפידים מידי שנה לתגמל את כלל העובדים שלנו על פי הצלחה ברמה השנתית. אנו מאמינים שהעובדים הם הנכס החשוב שלנו. ויודעים כי בסופו של דבר, ההשקעה בעובדים מניבה תוצאות טובות יותר לאמבר."



חלומם, מבחינתי זה משקף את האחריות החברתית שלנו כארגון גדול הבא לעזרת יזמים ללא אמצעים כספיים אבל עם חזון גדול. אם דברנו על ציונות וחקלאות, זו דוגמה נהדרת. הלוואי שיהיו דוגמאות נוספות שכאלה, בתקופה שבה אנו שומעים רק על סגירת רפתות ועזיבת חקלאים את הענף."

דעתך על ייבוא מזון?

"ייבוא בשר ומוצרי חלב בצורה לא מבוקרת יכול להוות סכנה גדולה לחקלאות בישראל. לי לא ידוע על קשר ישיר ומובק בין יוקר המחיה לבין עלות הגידול והתמורה שהחקלאים מקבלים. החקלאים הינם האחרונים בשרשרת העלויות ולא ניתן לדעתי להאשים בגידול ביוקר המחיה בישראל. ואת דעתי כבר אמרתי, ביטחון באספקת המזון לאזרחי המדינה הוא ערך עליון ולשמור על ענף החקלאות בישראל היא חובה המוטלת לפתחה של ממשלת ישראל."

חברת אמבר מעורבת בעשייה קהילתית?

"כן, אנו בהחלט רואים את אמבר כחברה המעורבת גם בקהילה בה אנו פועלים. במסגרת האחריות החברתית של אמבר אנחנו מקדמים יוזמות סביבתיות, מלווים פנימיות ילדים במרחב ההתיישבות והמעורבות הקהילתית שלנו הינה חלק חשוב מתפיסת העולם שלנו."

שיתופי פעולה עם התאחדות הבקר ומועצת החלב?

"זה אחד הנושאים ששמנו כיעד, לקדם יוזמות עם הרפתנים בפרט אך גם עם כל העוסקים בענף. לשם כך אנו מקיימים כנס ארצי לתחום מעלה הגירה אשר יתקיים ביום 26 ליוני ב"אווניו" במתחם איירפורט סיטי. הכנס השנה יהיה מוקדש לזכרו של עופר קרול שעבד באמבר שנים רבות ונדמה לי שכל העוסקים בענף זכו להכירו. כמו כן, אנו בוחנים יוזמות למחקרים בתחום התזונה של ענף מעלה הגירה, להערכתנו ללא מחקר רלוונטי התקדמות הענף עלולה להיעצר, לנו באמבר יש את הרצון להמשיך ולקדם את הענף בכל הקשור לתזונה. בפגישתי עם אביתר דותן מנכ"ל התאחדות הבקר הצעתי לבחון יחדיו שיתוף פעולה גם במחקרים הקשורים לממשק הגידול."

כמו כן, אנו בוחנים בימים אלו אפשרות של הקמת מוסד לימודי ייעודי לענף מעלה הגירה. אני מאמין גדול בשותפות, מבחינתי התאחדות הבקר הם שותפים שלנו וכמובן גם מועצת החלב. לכולנו יש את האינטרס להוביל את הענף קדימה. כל העוסקים בענף, חייבים להמשיך להשקיע ברפתות, בממשק הגידול, דרכי הגידול, ובתזונה ואם נעשה זאת בכוחות משולבים אין סיבה שהענף לא ימשיך להתפתח,"

המדינה והענף?

"אני חושב שמחיר המטרה בענף הוא דבר חשוב וחיוני לקיומו של הענף, לדעתי רשויות המדינה בשיתוף מועצת החלב והתאחדות מגדלי הבקר ונציגי המגדלים צריכים להקים צוות משותף למציאת דרכים לשמור על ענף הרפת בישראל. לא ניתן להשאיר את התנהלות הענף רק לכוחות השוק. לעוסקים בענף ידוע כי לשוק יש נטייה לדרוס את החלשים ובמקרה שלנו זה החקלאים. מציע לבחון לאחר כשנה בה בוטלו המכסות בענף הפטס ולראות כיצד התמורה לחקלאים הולכת ופוחתת וזאת ללא שינוי מהותי במחיר המכירה לצרכנים. אני מאמין גדול בהתארגנויות של חקלאים כדי לשמור ולמצות את האינטרסים שלהם. ▲



קונים סחורה גם בארץ

תקופה לא פשוטה עוברת על ענף החקלאות, איך אתה רואה זאת?

"תפיסת העולם שלי אומרת כי חקלאות היא הדרך להגשמת הציונות בישראל. זו תפיסה בסיסית שלי לאורך שנים רבות. חשוב להבין שכל מדינה בעולם דואגת לשמור במידה כזאת או אחרת על ייצור מזון עצמאי באופן משמעותי וזאת מטעמים אסטרטגיים. מדינת ישראל שהיא סוג של אי במזרח התיכון, חייבת להבין שייצור מזון עצמאי בתנאי הסביבה שבה אנו פועלים הינה אסטרטגיה חשובה ביותר. לעסקנים שאינם מבינים בענף ברצוני לומר, לחסל רפת מלווה בכאב לב רב אבל הביצוע אורך ימים ספורים, להקים רפת זה עניין של שנים ודורש תעצומות נפש גדולות, ומשאבים כספיים גדולים. המדינה חייבת לתמוך בחקלאים ובהתיישבות החקלאית כחלק מהמדיניות השוטפת ויישום ערכי הציונות."

אנו באמבר מייחסים חשיבות גדולה לרכש שלנו מבחינת האיכות והעלויות וזאת במטרה להוזיל את העלויות בסופו של יום לחקלאים, הלקוחות שלנו ומבלי לפגוע באיכות המוצרים

חזי מאור, לא רק מדבר, אלא גם פועל, רק לאחרונה נחנכה רפת עידן בערבה ויהיה מי שיאמר כי ללא אמבר, הרפת היתה מתקשה לקום. אמבר התגייסה למטרה זו בכל הכוח ובעזרת השתתפות פעילה בהקמה יחד עם פרוג'קט בר, החזון הפך למציאות. כששואלים את חזי על הרפת בעידן, הוא מתייך בסיפוק ואומר "זו ללא ספק אחת הדוגמאות מבחינתי להגשמת הציונות, הקמת הרפת בעידן בערבה הצפונית. אמבר החליטה להתחבר אל היזמים מתן וענת אביגד להגשמת